

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/167.**

Benyújtás dátuma: **2022-06-03 14:28**

Parlex azonosító: **1A5RPWKA0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes**

Előadó: **Dr. Varga Judit, igazságügyi miniszter**

Törvényjavaslat címe: **Szomszédos országban fennálló fegyveres konfliktus, illetve humanitárius katasztrófa magyarországi következményeinek elhárításáról**

A Kormány nevében mellékelten benyújtom a szomszédos országban fennálló fegyveres konfliktus, illetve humanitárius katasztrófa magyarországi következményeinek elhárításáról szóló törvényjavaslatot.

2022. évi ..... törvény

szomszédos országban fennálló fegyveres konfliktus, illetve humanitárius katasztrófa magyarországi következményeinek elhárításáról

A Hazánk szomszédságában zajló orosz-ukrán háború a második világháború óta nem tapasztalt humanitárius helyzetet eredményezett, és megváltoztatta az európai gazdasági helyzetet is. A humanitárius katasztrófa kezeléséhez és a nemzetközi, gazdasági változások következményeinek kivédéséhez Hazánknak biztosítani kell a hatékony, gyors nemzeti válaszok kialakításának lehetőségét.

Annak biztosítása érdekében tehát, hogy minden szükséges eszköz rendelkezésre álljon a menekülő emberek segítésére, támogatására, elhelyezésére, valamint a felmerülő káros gazdasági hatások kivédése, a következmények enyhítése érdekében, továbbá annak biztosítása végett, hogy az ország mielőbb maga mögött hagyja a háború káros következményeit, a Kormány a különleges jogrendben alkotott rendeletei hatályának meghosszabbítására tesz javaslatot.

A vonatkozó felhatalmazás megadására az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

1. §

Ez a törvény az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdése alapján a Kormány által, az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása érdekében veszélyhelyzet kihirdetéséről és egyes veszélyhelyzeti szabályokról szóló 180/2022. (V. 24.) Korm. rendelet szerinti, az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása érdekében kihirdetett veszélyhelyzettel (a továbbiakban: veszélyhelyzet) összefüggő sajátos szabályokat állapítja meg.

2. §

(1) Az Országgyűlés az Alaptörvény 53. cikk (3) bekezdése alapján felhatalmazza a Kormányt, hogy a veszélyhelyzetben az Alaptörvény 53. cikk (1) és (2) bekezdése szerinti kormányrendeletek hatályát e törvény hatályvesztéséig meghosszabbítsa.

(2) Az Országgyűlés e törvény hatályvesztését megelőzően az (1) bekezdés szerinti felhatalmazását visszavonhatja.

3. §

Az Országgyűlés az e törvény hatálybalépéséig megalkotott, a 2. § (1) bekezdése szerinti kormányrendeleteket megerősíti.

4. §

Az Országgyűlés jóváhagyja az egyes, a koronavírus-világjárvány következményeinek elhárítása céljából kihirdetett veszélyhelyzet során kiadott kormányrendeletek hatálybalépéséről és veszélyhelyzeti intézkedésekről szóló 190/2022. (V. 26.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: Rendelet), amellyel a Kormány az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdése alapján, rendkívüli intézkedésként a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet szerinti

veszélyhelyzet, illetve a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet ideje alatt kiadott,

1. a veszélyhelyzet idején az egyes adatigénylési rendelkezésektől való eltérésről szóló 521/2020. (XI. 25.) Korm. rendeletet,
2. a Széchenyi Pihenő Kártya felhasználásának veszélyhelyzettel kapcsolatos különös szabályainak újbóli bevezetéséről szóló 150/2021. (III. 27.) Korm. rendeletet,
3. a gazdaság újraindítása érdekében meghozandó, az építőipari ellátásbiztonság szempontjából stratégiai jelentőségű nyersanyagok és termékek kivitelével kapcsolatos regisztrációs eljárásról és egyéb intézkedésekről szóló 402/2021. (VII. 8.) Korm. rendeletet,
4. a gazdaság újraindítása érdekében meghozandó, az építőipari ellátásbiztonság szempontjából stratégiai jelentőségű nyersanyagok és termékek fuvarozásával kapcsolatos intézkedésekről szóló 403/2021. (VII. 8.) Korm. rendeletet,
5. a gazdaság újraindítása érdekében fizetendő kiegészítő bányajáradékról szóló 404/2021. (VII. 8.) Korm. rendeletet,
6. a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény eltérő alkalmazásáról szóló 405/2021. (VII. 8.) Korm. rendeletet,
7. a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 627/2021. (XI. 15.) Korm. rendeletet,
8. a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 670/2021. (XII. 2.) Korm. rendeletet,
9. az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 671/2021. (XII. 2.) Korm. rendeletet,
10. a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 695/2021. (XII. 13.) Korm. rendeletet,
11. a veszélyhelyzet idején a villamosenergia-ellátás folyamatos biztosítása érdekében szükséges villamosenergia-termelő kijelöléséről szóló 754/2021. (XII. 22.) Korm. rendeletet,
12. a Széchenyi Pihenőkártya felhasználásának veszélyhelyzetben történő eltérő alkalmazásáról szóló 781/2021. (XII. 24.) Korm. rendeletet,
13. a fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény veszélyhelyzetben történő eltérő alkalmazásáról szóló 782/2021. (XII. 24.) Korm. rendeletet,
14. a Magyarország 2022. évi központi költségvetésének a veszélyhelyzettel összefüggő eltérő szabályairól szóló 814/2021. (XII. 28.) Korm. rendeletet,
15. a veszélyhelyzetre tekintettel a távhőszolgáltatás versenyképesebbé tételéről szóló 2008. évi LXVII. törvény szabályaitól való eltérésről szóló 816/2021. (XII. 28.) Korm. rendeletet,
16. a veszélyhelyzet idején a villamos energiáról szóló törvény szerinti egyetemes szolgáltatásra jogosultak körének meghatározásáról szóló 817/2021. (XII. 28.) Korm. rendeletet,
17. az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 6/2022. (I. 14.) Korm. rendeletet,
18. a Széchenyi Pihenőkártya elfogadói szerződéskötésének egyedi szabályairól szóló 14/2022. (I. 20.) Korm. rendeletet,
19. a veszélyhelyzettel összefüggő egyes szabályozási kérdésekről szóló 2021. évi CXXX. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 39/2022. (II. 13.) Korm. rendeletet,
20. a hatósági üzemanyagárral kapcsolatos egyes intézkedésekről szóló 57/2022. (II. 28.) Korm. rendeletet,
21. a takarmány- és élelmiszer ellátásbiztonság szempontjából stratégiai jelentőségű mezőgazdasági termékek kivitelével kapcsolatos bejelentési eljárásról és kapcsolódó intézkedésekről szóló 83/2022. (III. 5.) Korm. rendeletet,
22. a kisbenzinkutaknak a vidéki ellátásbiztonság garantálása érdekében történő támogatásáról szóló 84/2022. (III. 5.) Korm. rendeletet,

23. az ideiglenes védelemre jogosultként elismert személyekkel kapcsolatos veszélyhelyzeti szabályokról, továbbá a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény szabályainak eltérő alkalmazásáról szóló 86/2022. (III. 7.) Korm. rendeletet,
  24. a veszélyhelyzet ideje alatt a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény idegenforgalmi adóra vonatkozó szabályainak eltérő alkalmazásáról szóló 87/2022. (III. 7.) Korm. rendeletet,
  25. az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról szóló 88/2022. (III. 7.) Korm. rendeletet,
  26. a veszélyhelyzettel összefüggő egyes szabályozási kérdésekről szóló 2021. évi CXXX. törvény eltérő alkalmazásáról szóló 94/2022. (III. 10.) Korm. rendeletet,
  27. a megyei, fővárosi védelmi bizottságok humanitárius feladatai ellátásáról szóló 95/2022. (III. 10.) Korm. rendeletet,
  28. az Ukrajna területéről érkezett, ukrán állampolgársággal rendelkező személyek munkavállalásának támogatásáról szóló 96/2022. (III. 10.) Korm. rendeletet,
  29. a veszélyhelyzet során felmerülő egyes gazdálkodási szabályokról szóló 98/2022. (III. 10.) Korm. rendeletet,
  30. a veszélyhelyzet ideje alatt a szomszédos országban fennálló humanitárius katasztrófa tekintettel érkező személyek elhelyezésének támogatásáról és az azzal kapcsolatos egyéb intézkedésekről szóló 104/2022. (III. 12.) Korm. rendeletet,
  31. a veszélyhelyzet ideje alatt szomszédos országban fennálló humanitárius katasztrófa tekintettel, az ideiglenes védelemre jogosultként elismert személyek foglalkoztatásával és juttatásaival kapcsolatos egyes szabályokról, valamint a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény végrehajtásáról szóló 301/2007. (XI. 9.) Korm. rendelet módosításáról szóló 106/2022. (III. 12.) Korm. rendeletet,
  32. az Ukrajnából menekült egészségügyi dolgozók magyarországi foglalkoztatásának veszélyhelyzeti szabályairól szóló 121/2022. (III. 28.) Korm. rendeletet,
  33. a veszélyhelyzetre tekintettel az Ukrajna területéről kíséreléssel érkezett gyermekek gyermekfelügyelettel történő ellátásáról szóló 147/2022. (IV. 14.) Korm. rendeletet,
  34. a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény, valamint egyes kapcsolódó törvényi rendelkezések eltérő alkalmazásáról szóló 151/2022. (IV. 14.) Korm. rendeletet,
  35. az ukrain válsággal összefüggő egyes, az egészségügyi ellátást érintő adatkezelési kérdésekről szóló 171/2022. (IV. 29.) Korm. rendeletet,
  36. az ukrán állampolgársággal rendelkező személyek foglalkoztatásának támogatásáról szóló 172/2022. (IV. 29.) Korm. rendeletet,
  37. az ukrán állampolgársággal rendelkező személyek egyes költségvetési szerveknél való foglalkoztatásának támogatásáról szóló 173/2022. (IV. 29.) Korm. rendeletet
- a 2022. május 31-én hatályos szöveggel, a Rendeletben foglalt eltérésekkel újból hatályba léptette.

5. §

A Kormány a veszélyhelyzetben megtett intézkedésekről rendszeresen, az Országgyűlés ülésén – annak hiányában az Országgyűlés elnöke és az országgyűlési képviselőcsoportok vezetői részére – ad tájékoztatást.

6. §

Ez a törvény nem érinti a Kormány azon jogkörét, hogy a veszélyhelyzetet e törvény hatályvesztését megelőzően megszüntesse.

7. §

Ez a törvény a kihirdetése napján 21 órakor lép hatályba.

8. §

Ez a törvény 2022. november 1-jén hatályát veszti.

Általános indokolás

A Hazánk szomszédságában zajló orosz-ukrán háború a második világháború óta nem tapasztalt humanitárius helyzetet eredményezett, és megváltoztatta az európai gazdasági helyzetet is. A humanitárius katasztrófa kezeléséhez és a nemzetközi, gazdasági változások következményeinek kivédéséhez Hazánknak biztosítania kell a hatékony, gyors nemzeti válaszok kialakításának lehetőségét.

Annak biztosítása érdekében tehát, hogy minden szükséges eszköz rendelkezésre álljon a menekülő emberek segítésére, támogatására, elhelyezésére, valamint a felmerülő káros gazdasági hatások kivédése, a következmények enyhítése érdekében, valamint annak biztosítása végett, hogy az ország mielőbb maga mögött hagyja a háború káros következményeit, a Kormány a különleges jogrendben alkotott rendeletei hatályának meghosszabbítására tesz javaslatot.

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Részletes indokolás

1-2. §

A Kormány Magyarország egész területére az Ukrajna területén fennálló fegyveres konfliktusra, illetve humanitárius katasztrófára tekintettel, valamint ezek magyarországi következményeinek az elhárítása érdekében veszélyhelyzet kihirdetéséről és egyes veszélyhelyzeti szabályokról szóló 180/2022. (V. 24.) Korm. rendelettel veszélyhelyzetet (a továbbiakban: veszélyhelyzet) hirdetett ki.

A javaslat 2. §-a az Alaptörvény 53. cikk (3) bekezdése szerinti felhatalmazást tartalmazza. A felhatalmazás tárgyi és időbeli kereteinek meghatározásakor a javaslat figyelemmel van arra, hogy a Kormány intézkedéseit, illetve vonatkozó normáit több kormányrendelet tartalmazhatja, ezért a hatály-meghosszabbítással érintett kormányrendeletek körét nem merev hivatkozás útján állapítja meg, hanem a rendkívüli intézkedések bevezetésére vonatkozó jogalkotói hatáskört megalapozó alaptörvényi rendelkezés feltüntetésével. Lényeges, hogy ez a felhatalmazás a Kormány jövőben meghozandó intézkedéseire is vonatkozik.

A felhatalmazás időbeli hatályát tekintve a javaslat a törvény hatályvesztéséig biztosítja az Alaptörvény 53. cikk (3) bekezdése szerinti felhatalmazást, ugyanakkor a javaslat 2. § (2) bekezdése egyértelművé teszi, hogy e döntés visszavonható, továbbá értelemszerűen a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 10. § (3) bekezdés a) pontja szerinti hatáskör is az Országgyűlés

rendelkezésre áll.

Ki kell emelni, hogy az Országgyűlésnek a soron következő határozatképes ülésein a fenti konstrukció alapján a felhatalmazás fenntartásáról nem szükséges dönteni, az ex lege a törvény hatályvesztéséig fennmarad, döntés ezt megelőzően csupán a felhatalmazás visszavonásának igénye esetén szükséges. Hangsúlyozandó ugyanakkor, hogy a felhatalmazás visszavonása esetén is az intézkedéseket tartalmazó egyes kormányrendeletek az Alaptörvény 53. cikk (3) bekezdésének megfelelően a kihirdetésüket követően 15 napig hatályban maradnak. A felhatalmazás tárgyi keretei alapján pedig az Országgyűlésnek lehetősége van továbbá arra, hogy csupán a Kormány által hozott egyes intézkedések tekintetében vonja vissza a felhatalmazását.

3. §

A javaslat rögzíti, hogy az Országgyűlés a javaslat hatálybalépéséig megalkotott, rendkívüli intézkedéseket tartalmazó kormányrendeleteket megerősíti, ezáltal az Országgyűlés politikailag elismeri a Kormánynak a szomszédos országban fennálló fegyveres konfliktus, illetve humanitárius katasztrófa magyarországi következményeinek elhárítása érdekében megtett lépéseit.

4. §

Az Országgyűlés ugyancsak megerősíti, külön jóváhagyja a Kormány azon döntését, amellyel az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdése alapján, rendkívüli intézkedésként a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet, illetve a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet] szerinti veszélyhelyzet ideje alatt kiadott egyes kormányrendeleteket a 2022. május 31-én hatályos szövegükkel újból hatályba léptette.

A Kormány ezen intézkedése a veszélyhelyzetben, tehát különleges jogrendi időszakában hozott jogi aktus, amelynek célja, hogy az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát biztosító jogbiztonság követelményének megfelelő módon biztosítsa, hogy a jogalanyok a számukra az elmúlt hónapokban megszokott intézkedéseket, jogszabályokat alkalmazzák a jövőben is.

Az újbóli hatályba léptetés mint jogintézmény alkalmazására a 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelettel már egyszer sor került. Jelen helyzetben is ez a veszélyhelyzethez köthető rendkívüli, de a jogbiztonság követelményéből kényszerűen fakadó jogtechnikai intézkedés, amelynek különlegességét a helyzet rendkívülisége, az egyértelműség és kiszámíthatóság igénye határozza meg az Alaptörvény B) cikkére visszavezetve.

A Kormány ezen intézkedése figyelemmel van az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény B) cikkével összefüggő gyakorlatára, amely szerint a jogbiztonság követelménye megkívánja, hogy a jogrendszer egésze, annak részterületei, valamint egyes szabályai világosak, egyértelműek, hatásukat tekintve kiszámíthatóak és a norma címzettjei számára előreláthatóak legyenek. A jogbiztonság nemcsak az egyes normák egyértelműségét követeli meg, hanem az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is többek között annak érdekében, hogy a jogalanyok magatartásukat ténylegesen a jog előírásaihoz tudják igazítani. Mindez különleges

jogrend idején, így jelen helyzetben az egyes törvényektől eltérést megfogalmazó veszélyhelyzeti kormányrendeletek vonatkozásában fokozottan igaz.

A Kormány célja a válság magyarországi következményeivel szembeni hatékony védekezés és a gazdaság újraindítása, ezért a következetes jogalkalmazás érdekében léptette hatályba a korábban kiadott kormányrendeleteket a meglévő kötelezettségek változatlan fenntartása mellett. A Kormány jelen körülmények között fontosnak tartja az egyértelmű és az elmúlt hónapokban alkalmazott jogalkalmazási környezet fenntartását.

5. §

A javaslat előírja, hogy a Kormány a veszélyhelyzet elhárítása érdekében az intézkedések hatályának fenntartásáig megtett intézkedésekről rendszeresen, az Országgyűlés ülésén – annak hiányában az Országgyűlés elnöke és az országgyűlési képviselőcsoportok vezetői részére – tájékoztatást adjon.

6. §

A javaslat deklarálja a Kormány azon, az Alaptörvény 54. cikk (3) bekezdéséből következő kötelezettségét, hogy a különleges jogrendet szüntesse meg, ha a különleges jogrend kihirdetésének feltételei már nem állnak fenn.

7. §

A javaslat a veszélyhelyzet azonnali és hatékony kezelése érdekében a hatálybalépést a kihirdetés napján 21 órai időpontban határozza meg.

8. §

A javaslat hatályvesztésének az időpontja 2022. november 1. Ennek megfelelően a Kormány öt hónapnyi időtartamban kap az Országgyűléstől lehetőséget arra, hogy – ha a rendes jogrendi eszközök nem elégségesek – a különleges jogrendi eszközökkel küzdjön a szomszédos országban fennálló háborús helyzet és humanitárius katasztrófa magyarországi következményeinek elhárítása érdekében.